

Kolmekümnes juubelinumber

Mälestusi Lähivõrdluste teekonnalt, mõtteid keele õppimisest, õpetamisest ja mõistmisest

Teadusajakiri Lähivõrdlusi. Lähivertailuja on jõudnud oma teekonnal järgmise versta-postini: 2020. aastal täitub 35 aastat esimese numbriga avaldamisest ja ilmub sarja 30. number. Nende aastatega on ajakirjast kujunenud rakendusliku fennougristika oluline foorum. Lähivõrdluste algaegu meenutavad juubelinumbris emeriitprofessor Heikki Paunonen ja sarja veteran, filosoofiadoktor Hannu Remes. Juubeliaasta on kahjuks olnud ka leina-aasta. Detsembris 2019 jätsime hüvasti legendaarse eesti keeleteadlase ja ühiskonnategelase Mati Hindiga, kelle viimane, Eduard Ahrensi ortograafiat käsitlev artikkel ilmus meie väljaande 28. numbris. Märtsi alguses lahkus meie hulgast armas kolleeg, Lähivõrdluste soomekeelsete artiklite toimetaja professor Kirsti Siitonen. Meenutame soojuse ja tänutundega lahkunud kolleegi ning pühendame Lähivõrdluste juubelinumbri nende mälestusele.

Sellegi numbriga jätkavad sarja pikaajalisi traditsioone soome ja eesti keele mitmetahuliste suhete ning keelte õppimise uurimisel. Hannu Remes käsitleb oma ajaloolises ülevaates Eduard Ahrensi eesti keele grammatikat (1843). Seda teost tuntakse eesti keele nüüdisortograafia olulise juurutajana, kuid see on mõjutanud ka soome keeleteadlaste ja -huviliste arusaama eesti keele olemusest ja struktuurist. Juba mitmes Lähivõrdluste numbris käsitletud keelte vastastikust mõistmist uuritakse kahes artiklis. Pirkko Muikku-Werner ja Jarmo Harri Jantunen keskenduvad eestikeelset teksti lugevate soomlaste mitmesugustele strateegiatele sugulaskeele sõnade tähenduste väljaselgitamisel. Isabel Zins omakorda analüüsib saksakeelsete kõnelejate ungari keele mõistmisstrateegiaid ja kaardistab üldteadmiste ja konteksti tähtsust

mõistmisprotsessis. Mitmes artiklis on tugevalt esil keeleõppijate vaatenurk. Mikael Varjo ja Hanna Jokela arutlevad aluseta lausete loomulikkuse üle soome keele õppijate seisukohalt, Mare Kitsnik ja Monika Soolu selgitavad Eesti venekeelsetes koolides eesti keelt teise keelena õppijate motivatsiooniprobleeme. Pille Eslon ja Annekatrin Kaivapalu võrdlevad soome- ja venekeelsete õppijate keelekasutuse erijooni eesti-keelsetes A2- ja B1-taseme kirjalikes tekstides. Uus teema on emakeeleõpetajaks õppijate motivatsioon, mida Satu Grünthal ja Kersti Lepajõe käsitlevad Soome ja Eesti olukorda võrreldes.

Täname autoreid huvitavate ja mitmekülgsede artiklite ja retsensente asjatundlike kommentaaride eest. Palju tänu kõigile numbril väljaandmises osalenutele tõhususe ja paindlikkuse eest numbril ettevalmistamise ajal. Eriti suur tänu Soome-Ugri Kultuuriseltsi sihtasutusele jätkuva majandusliku toe eest ja Eesti Rakenduslingvistika Ühingu võimaluse eest avaldada ajakiri Lähivõrdlusi. Lähivertailuja ühingu väljaandena.

Joensuu, Viinis, Seattle'is ja Tartus
Annekatrin Kaivapalu, Johanna Laakso,
Hanna-Ilona Härmävaara ja Raili Pool